Autor Guste Santini
Srijeda, 18 Srpanj 2001 22:06

Rasprava u funkciji preispitivanja odnosa snaga uvjerljivo je donijela političke poene premjeru Ivici Račanu. Oporba je izgubila. I to je pored očekivane dodatne polarizacije na političkoj sceni što se je i imalo očekivati od te i takve rasprave. Finale smo doživili danas kada je spočitano oporbi da se je u raspravi ponijela na način koji ima, da tako kažem, elemente destrukcije (čitaj: rušenje vlasti; ni manje ni više). Međutim, ekonomski problemi ostaju. Pitanje cijene energenata samo su zadnji primjer koji će dodatno «usijati» jesen. Problemi oko dogovra vezanih uz granicu Slovenije nije rješen. To je dobro iako je argumentacija sporna zašto se dogovor nije postigao. Ostaje Prevlaka koja se također može tretirati slično Piranskom zaljevu.

Pred godišnje odmore Sabor nije dao zadaću Vladi – a trebao je – da pripremi jasan program aktivnosti kako bi se dinamizirala privredna aktivnost i kako bi se smanjile socijalne tenzije. Valja priznati da niti jedan niti drugi zadatak nije jednostavno rješiti. Ipak odlaganje rješenja dodatno pogoršava stanje i smanjuje raspoložive resurse. Slovenija navodno ima 16.700$ per capita i tako se približava krugu razvijenih zemlja. Hrvatska o tome u doglednoj budućnosti ne može ni sanjati. Slovenija nam je tako postala nedostižna zemlja. Eto što donosi razum i čuvanje vlastitih kadrova i nacionalnog bogatstva, te smišljene promjene u privrednom sistemu. Mi smo naše rješenje tražili na krivom mjestu: Međunarodnom monetarnom fondu. Istovremeno smo se zadužili i ne bi trebalo iznenaditi da nam dug ove godine pređe fantastičnu brojku od 12 milijardi dolara. Puno je to novaca. Dragi čitaoče vaši i komentari mojih prijatelja da želite vratiti svoj dug je hvale vrijedan ali tko vam garantira da se ne bi opet zadužili? Porezna presija je davno dosegla gornju granicu, a nacionalno bogatsvo se prodaje (ne prodaje se!; rasprodaje se!) ispod svake tržišne cijene kako bi se «zakrpao» proračun. Ostaju devizne rezerve kao obveza a ne kao resurs. Cijene neumoljivo pokazuju svoje dinamiziranje. I tako dalje i tako dalje. O tome je moguće na ovim stranicama naći mnogo argumenata. Stranice privredna kretanja i njihova analiza pokazuju da se stvari iz dana u dan pogoršavaju. Časopis EKONOMA/ECONOMICS tokom svog osmogodišnjeg života najveći mogući prostor je posvetio upravo tim i takvim pitanjima. Moje drugo izdanje Bespuća …. fokusirano je na analizu što nam se je i zašto nam se je dogođeno dogodilo. I da ne duljim citirat ću vam iz moje zadnje knjige Bespuća… odlomak koji me je vratio u kapital odnos i sumornu perspektivu koje nam donosi odnos razvijenih i nerazvijenih. Argentina koja se trese tek je slika naše budućnosti. Volio bih da griješim ali trenutna ekonomska politika ukazuje da će se stvari i dalje pogoršavati a izlaz tražiti u prodaji obiteljskog srebra. Život će nas ponovno uputiti na izučavanje teorije ovisnosti za koju sam smatrao da se odnosi na druge zemlje a ne na Hrvatsku. Vi prosudite da li je to tako.

“… odluke o nacionalnoj ekonomskoj politici donose se sada izvan zemlje i za korist drugih. Nacionalna ekonomija je “iskrivljena” jer njen pravac diktiraju vanjske potrebe, a ne njena autohtona logika. Nacionalna inicijativa je ugušena često do stupnja “industrijskog infaticida” - to jest, domaći industrijski razvoj je zaustavljen u interesu strane inicijative, koja dominira nacionalnom privredom. Napokon, autohotono stanovništvo je pauperizirano, uz izuzetak takozvane comprador klase - lokalnih grupa koje postaju zastupnicima strane inicijative. To gledište na učinke prodiranja kapitalizma sjajno je sažeto u frazi koju je skovao Andre Gunder Frank, i sam značajan teoetičar ovisnosti - “razvoj nerazvijesnosti” (“development of underdevelopment”). Drugim riječima, nerazvijenost Trećeg svijeta nije stanje koje prethodi dolasku međunarodnog kapitalizma u te zemlje, već je prije stanje što ga taj međunarodni kapitalizam proizvodi, i

to nužno." (Izvor: Peter L. Berger: "Kapitalistička revolucija", Nprijed, Zagreb, 1995., str. 149. i 150.)